

DOMOLJUB

TE V. 19.

V LJUBLJANI, DNE 10. MAJA 1935

LETO 46.

ena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se posiljuje Uredništvu »Domoljuba«; naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Telefon uredništva: 2549

Telefon uprave: 2992

Nekaj o naših turistih

Vsako nedeljo poplavlja našo lepo deželo tisoči turistov, ki za nekaj ur zapuste zaobljena mesta in nezdruve industrijske kraje ter gredo v prosto naravo, da se navžijejo svežega zraka in solca in lepote božjega stvarstva. Prav je tako. Kdo bi branil človeku, ki je cel teden prebil v strupenem ozračju in pri težkem delu, da bi ne smel imeti vsak teden par ur oddiha v prosti naravi. Tudi v gospodarskem pogledu je turizem važen. Naše podebelsko ljudstvo, ki mu gre dandanes tako trda za denar, lahko pri turistih zasluži marsikak dinarček.

Veliko je turistov, ki so jih veseli povsod, kamor pridejo. Je pa še neka druga vrsta turistov, ki so prava nadloga za deželo, ki se jih neželani ustrašijo kakor egiptovskih kobilic. Ti spravljajo vse turiste na slab glas, ti delajo neredkokrat nečast naši deželi in našemu narodu.

Prva napaka teh lažuristov je pomanjkanje srčne kulture. Pojdite v nedeljo zvečer v katerikoli vlak, ki vozi proti Ljubljani, pa boste doživeli strašne stvari. Skupine pijanih ljudi kriče, preklinjajo, klatfajo in nadlegujejo mirne potnike s svojimi brezobzirnostmi, da je res prava muka potovati blizu take družine. Zunaj nabadajo mirne ljudi in se norčujejo iz priprostega, a poštenega kmeta. Napolnagi razkazujejo po vaseh svoje krače. Če pridejo v cerkev, no to se bolj redko zgodi, se nedostojno obnašajo, čeprav je morda takrat služba božja. Poglejte stene naših kapel in cerkva po turistovskih krajčih. Vse je počečkano s podpisami in neokusnimi napisi. Kako že pravi listi stari pregovor o oslu in njegovi dlapci? Menda se ti ljudje boje, da bi ga Slovenci ne pozabili! Pojdite v planinske kočje, kjer si resen turist zaželi par ur počitka po naporni hoji. Gorje, če je tam družina lažuristov. Celo noč ne bo miru. Brezobzirni so do skrajnosti. Sicer jim je pa malo mar naravnih lepote. Večino dneva presede po gostilnah ali prebivajo v družbi »nežnega spola«, ki neredko v pomanjkanju srčne kulture prednjači.

Kako slabo uslugo delajo taki ljudje svojemu narodu. Preprost človek, ki skromno živi kje daleč v hribih, ki je naravno pošten in dostojen, vedno bolj izgublja vero v kulturo ljudi, ki živijo »ob belih cestah« in kateri govtovi ljudje pojejo take slavospeve.

Se eno grdo lastnost takih ljudi moramo omeniti: Oni ne znajo spoštovati tuje lastnine. Pač ne vedo, kako ljubi naš kmet vsak košček

svoje revne zemlje in vse, kar pod njegovimi žulji zraste na njej. Pride taka čreda »kulturnikov« in ti očeha cvetoče sadno drevo, hodi po žitu in se valja po travnikih, kakor bi bilo vse njeno. Gorje kmetu, ki se upa protestirati! Nahrulijo ga s surovino, kmetovom in zaručancem, ki ne pozna nobene manire.

Kako žalostno je gledati procesije turistov, ki prihajajo v mesta s polnimi nahrbtniki in naročji uvelih cvetk, ki so jih brez vsake po-

trebe nabrali na cvetočih livadah, kjer edino so lepe. Ni čudno, da je morala oblast naše planinske cvetje naravnost z zakonom zavrovati, da jih popolnoma ne iztrebijo.

To smo napisali kot željo našega podebelskega ljudstva. Naš kmet vsakomur privoščiti zraka in solca in oddiha v prosti naravi. Vsakomur tudi rad postreže in mu v svoji gostoljubnosti odstopi, če je treba, tudi prostor pri laetni skledi. Boli pa ga surovost in pomanjkanje srčne kulture pri onih, pri katerih bi je moralo biti toliko, da bi izžarevala tudi na druge.

„Ainrikamo!“

Zadnje dni je zopet odhajala množica slovenskih fantov v rane kraje naše države na vojaško službovanje. Čas, ko odhajajo fantje k vojakom, je zanimiv za vsa dežela. Povsod odmeva fantovski vrisk in lepa slovenska pesem. Nihče ne sme fantom zameriti, ako so te dni malo bolj prešerni in glasni. Hočejo pač pokazati, da so prišli do one točke, ki bo nemara odločilno vplivala na celo njihovo življenje. Hočejo pa tudi pokazati, da imajo korajžo, da so pripravljeni tudi na preizkušnje, ki jih čakajo. Zato fantovska pesem in vriskanje.

Dasi so fantje celega sveta posebno razpoloženi, ko odhajajo k vojakom, imamo pa vendar v naši deželi vdomačenih za te prilike nekaj navad in razvad, ki kakor grenka kaplja navdajo človeka z žalostjo ali pa vsaj s pomilovanjem. Menda so te razvade naših rekrutov še preostanek onih žalostnih časov, ko so naše pradede tuji leblajtarji lovili po planinah in jih siloma za dolga leta zapisali tuje v službo. Od takrat menda izvirata tista prevelika objestnost in čezmerno poplvanje, ki tako zelo kazita naše k vojakom odhajajoče fante.

Fantje-novinci so čez mero objestni. S tem menda hočejo opozoriti bližnjo in daljno okolico nase. Včasih je v teh fantovskih objestnostih mnogo zdrave šegavosti in slovenske izvirnosti, ki vzbuja smeh in odobravanje. Še raje pa se ta objestnost sprevrže v surovost. Kako žalostne figure so taki fantje, ki hočejo svoje fantovstvo podkrepiti z neokusnimi in surovimi šalami, s kletvico, predvsem s tistim gredim italijanskim porkanjem, z nedostojnim govorjenjem in odurnim obnašanjem. Kako se motijo taki fantje, ako mislijo, da s tem pridobivajo na ugledu, ali da jih ljudje zaradi tega cenijo! Ne, pomilujejo jih, žalostni so jih vsi poštenei Slovenci.

Slovenski fant, ki odhaja k vojakom, misli, da mora biti pijan. Če že ni, se pa pijanega dela! Kako žalostno sliko smo videli v Ljubljani. Neko revše je koracalo za tropo treznih in mirnih fantov — popolnoma pijano. Vsaka druga beseda je bila: porka in podobno. Naenkrat se zvrne v blato in obleži. Mimo pride višji častnik — Srb. Ko opazi ta kupček nesreče, se žalosten obrne stran. Sram ga je bilo! Pa je morda ta uboga reva že v Ljubljani zapil tiste dinarčke, ki sta jih oče in mati doma pristradala in mu jih dala za pribojšek v težkih časih. Kaj se niso take in podobne slike te dni Bog ve kolikokrat ponavljale po naši deželi? Le priznajmo si, da je tako in pa, da tako ni prav in ne lepo.

To dvoje bi res moralo izginiti iz vrst naših fantov-rekrutov: surovost in pijančevanje. To bije naš narodni ponos v obraz. To je znak, da smo majhni ljudje.

K sklepu še eno pompo. Zdi se, da so se zadnja leta te razvade v fantovskih vrstah zopet bolj razpasle. Kaj ni morda med drugimi vzroki treba iskati vzroka tudi v tem, da je dandanes marsikakemu fantu vzeta možnost, da bi svoje srce plemenitilo s pravo krščansko kulturo, katera edina more iztrebiti take razvade iz naših src?

Slabo časopisje uničuje krščansko družbo, zato moramo postaviti slabemu časopisju nasproti dobre liste. Dolžnost katoličana je, da katoliško časopisje naroča in, na vse moči širi. (Papež Leon XIII.)

Kdor svoj materni jezik zavže in ga pozabi ali celo zataji, je kakor zmeden pijanec, ki zlato v prah topta in ne ve, koliko škoda si dela. (Slomšek.)

RAZGLED PO SVETU

Laži-katolicizem

Francoski pisatelj Green piše v svoji knjigi »Grdi spisi proti francoskim katolikom« — knjiga napada katoičanstvo — sledeče trde, a resnične besede:

»Od vseh sil na zemlji je najstrašnejša mlačnost: celo nebena ne zmorejo ničesar proti njej. Ona prevara najmočnejše napore ljubezni, ona hoče svoje prokletstvo, ki ga tudi doseže; mlačnost je edini pravi odpad. Če bi se mlačnež nad čem navdušil, če bi se mogel zadiviti nad globino božjo, bi bil rešen. Toda on napravi iz svoje vere prosto navado, to je, nekaj naravnega in majhnega. Ko pridejo od svete maše, klepetajo in se smeji, ker

niso doživeli ničesar posebnega; če bi se res zavedali, kaj je ta daritev, bi to zadostovalo, da ves svet navdušijo in usposobijo na največja dejanja.

V naših dneh stoji Cerkev pred neprijetno večjo nevarnostjo, kakor v časih bivših krivoercev: pred versko strpnostjo liberalnega meščanstva in mlačnostjo katoličanov. Katolicizem, ki se ne boji in neče trpeti, ki ne tvega borbe s svetom in njegovimi navadami in neredom, ampak ga samo skuša pokrivati s sladkotno čustvenostjo, ki si ne upa ustvariti novega reda na zemlji po podobi božjega, je samo laži-katolicizem.

Za sporazum s sv. stolico

Bivši minister za vere proslavni dr. Voja Janič je te dni priobčil članek, v katerem se toplo zavzema za konkordat s sv. stolico. Dr. Janič ugotavlja, da ovirajo sporazum jugoslovanski frimasoni in zaključuje takole:

Jaz sem prepričan, da je tudi danes mogoče skleniti sporazum s sveto stolico. Za Jugoslavijo je pri tem važno poudariti, da je to vprašanje, od katerega je odvisen notranji mir. Toda že samo dobro mišljenje in pravica govorita v prilog konkordata. Jaz ne vidim nobenega razloga, zakaj bi naj bili katoličani v Jugoslaviji edina izjema in zakaj naj bi se ravno v pogledu katoliške Cerkve, ko je drža-

va z vsemi ostalimi verami že uredila svoje odnose, versko vprašanje reševalo enostransko, kar ne pomeni ničesar drugega kot odprt boj proti katoliški Cerkvi in proti Vatikanu. Mi se smemo vprašati, kdo bi imel od tega kakšno korist. Katoliška Cerkev je najmočnejša krščanska organizacija, svetovna organizacija brez primere. Katoliška Cerkev v Jugoslaviji ne zahteva nič drugega kakor »pax et libertas« (mir in svoboda). Kakšni so razlogi, ki naj bi branili, da se ji to ne izpolni. Katoliška vera je narodna ravno tako kakor pravoslavna. Zato nam že sam zdravi razum nalaga dolžnost, da živimo z njo v miru.

Davki v evropskih državah

Francoski mesečnik je zbral zanimive številke o mednarodnih davčnih bremenih. Če označimo davke, ki jih plača povprečen Francoz, s številko slo, potem pride na nemškega davkoplačevalca 97,5, na Angleža 91,2 in na Američana v Zedinjenih državah 53. To pomeni, da tepijo z izjemo Amerike zmagovalci in premaganci enako na posledicah vojne. Če izrazimo davčna bremena prebivalstva ome-

njenih držav v delovnih urah, ugotovimo, da mora delati Francoz vsako leto 50 dni za davkarijo, Nемец 49 dni, Anglež 46 in Američanec 26. Francoz in Nемец žrtvujeta davkariji več kot četrtino svojih dohodkov, Anglež eno četrtino, Američanec eno osmino. — Koliko davkov plača Jugoslovan, dotični mesečnik še ni izračunal.

Italija

s Proti slovenskemu župniku. V Gorici župnikuje pri stolni cerkvi mosgr. Ignacij Valentinčič. Ker je bila stolna župnija v težkem denarnem položaju, je g. župnik svoj čas prodal nekaj starinskih plaščev in neki starinski kip Matere božje. G. župnik ni uporabil niti ene lire v zasebne namene, marveč vse v cerkvene svrhe. Fašisti, ki že davno težko gledajo slovenskega župnika pri goriški stolnici, so iztaknili nekje paragraf, po katerem se ne sme prodati nobena starina brez vednosti ministristva. Da se rešijo neviščnega župnika, so ga naznanili državni oblasti, ki je tirala monsg. Valentinčiča pred sodišče, ki ga je te dni obsodilo na 10 mesecev in 6 dni zapora in 2000 lir denarne kazni. Obtoženec se je sicer pritožil, če bo kaj pomagalo, je pa seveda drugo vprašanje.

s Razno. Italijanski državni proračun za l. 1933-34 je v primeri s prejšnjim znižan za 984 milijonov. — Na cerkvenem področju se še vedno vrši pritisk proti slovenskemu jeziku. Pri Sv. Jakobu v Trstu je bila na veliki petek vpeljana italijanska pridiga poleg slo-

venske. V Rojanu je bila slovenska pridiga prenešana na neugodno jutranjo uro ob 6, zvečer pa je bila namesto dosedanje slovenske samo laška pridiga. — V Št. Petru pri Gorici so otroci 1. maja našli staro granato in pričeli tolči po njej. Granata je eksplodirala in smrtno nevarno ranila 10 letnega Josipa Pavlina, nadalje sta bila ranjena še 10 letni Angel Leban in 13 letni Ivan Turel.

Avstrija

s Drobiž. V Loga vasi so položili k večnemu počitku Jakoba Einspielerja in Joštovo mater, Katerino Ulbinj z Zoprač. — V Zahomeu je odšel v večnost mizar Janez Oman. — V Beli je umrla Strgarjeva mati Marija

Pri
»Češniku«
Ljubljana
Lingarjeva ul. Stritarjeva ul.
je najboljši nakup oblek za moške
in ženske ter drugih potrebščin.
Poštenost mojega potjetja je znana.

BANKA BARUCH

15, Rue Lafayette, Paris

Odpremilja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu. Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poljni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. BELGIJA: No 3084-84 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-91 Paris. LUKSEMBURG: No 1435-86 Neuf Escart. LUKSEMBURG: No 5067 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakazila.

Pečnik. — Prvi maj je bil v Celovcu peknemirov. Prišlo je do številnih pretepotov med socialisti in narodnjaki. — Na velikovškem živinskem trgu je vol nabodel upokojenega orožnika Jožefa Lipnika, ko je pobiral njegov prispevek. — V Blačah so pokopali bevskega mojstra Matijo Pippa. — Pogorelo Perkoničevo gospodarsko poslopje pri St. — Požar je uničil Lečnikovo poslopje v Čili. — Pri St. Primožu v Podjuni so uprizarili igro »Na Poljanu«. — V Svečah bodo 14. maja priredili materinski dan z govorom, delnicami, petjem in igro »Prisegane«. — Bilčovski so nastopili 7. maja s petjem in igro »Vrnitevi«.

Ukrajina

s Ukrajinci morajo biti svobodni. Tako je napisal neki pisatelj v poljskem časopisu »Upor mladih«. V članku se poljskim čitateljem dokazuje, da Ukrajinci morajo dobiti svojo svobodno državo, ki bo tudi Poljakom korist. Isti poljski časopis na koncu omenja, da Poljaki v pogledu ravnanja do Ukrajincev preveč poslušajo svoje policaje in prenašajo svoje uvažje svoje — močgane. — Poljsko imajo pisje tudi poročila, da vlada v vzhodnih delih poljske republike glad. To so kraji, kjer po večini naseljeni nesrečni naši slovenski bratje Ukrajinci.

Poljska

s Za razdolžitve kmetijstva. Da se izve razdolžitve poljskega kmetijstva se je ustanovila poluradna Akceptna banka, ki prične poslovati maja meseca. Naloga nove banke je da spremeni sedanje dolgove kmetovalcev v srednje in dolgoročne. Država prevzame javno. Tako bo baje pomagano upniku, tudi zadolženemu kmetu.

Amerika

s Hitlerjevcom berejo levite. Kakor smo že poročali, je prišel za MacDonaldom v Herrirotom v Ameriko kot odposlanec Nemčiji dr. Schacht. Njegovo stališče ni lahko, zato hitlerjevci so si s svojo gonjo proti židom nakopali sovraštvo celokupnega židovskega rodu. Dne 10. maja se je vršilo v Ameriki protestno zborovanje proti protizidovskemu gibanju v Nemčiji in ameriški židje so pozvali dr. Schachta, naj prisostvuje temu skodu. To je hud poper. Teško da bi se dr. Schacht odzval povabilu. Značilno je tudi, kaj v tem pogledu piše časopis »New York Times«. Pravi namreč, da bo Schacht lahko preccnil škodo, ki so jo hitlerjevci povzročili Nemčiji s svojo protizidovsko gonjo. Judje znajo! Če pa kje katoličane preganjajo, zapirajo in more, se pa noben državnik na svetu ne upa ganiti niti z mezinem.

s Molitve za državnega predsednika. Načrtki v San Francisku je izdal pastirski list, v katerem odreja za državnega predsednika

Roosevelta javne molitve. V tem listu podarja nadškof med drugim naslednje: »Katoliška Cerkev rada spriduže svoje soglasje z mnenjem g. predsednika Roosevelta o vrednosti duhovnih činiteljev za bodočnost naše ljubljene domovine. Priznava, da so besede g. predsednika vcepile v srca državljanov nov pogum. Cerkev poziva svoje vernike, naj molijo za predsednika, da mu Vsemogočni podeli milost, ki jo potrebuje pri izvrševanju svoje težke naloge ter da bi kot orodje v božjih rokah naše ljudstvo vodil k duhovni in gmotni blaginji, ki je cilj vsake vlade.« Predsednik Roosevelt se je nadškofu s posebnim brzozjavom zahvalil za pastirski list, ki ga je skrbno prebral, in tudi za javne molitve, ki jih verniki opravljajo za državnega predsednika.

s To in ono. Novo mašo je imel v Calumetu Slovenec g. Franc Sheringer. — V Ameriko je prišla k staršem na obisk g. Pavlina Burja, ki se je nedavno poročila na Brezjah s polkovnikom jugoslov. armade g. Mirkotom Burjo. Tudi g. polkovnik bo izbral svoj dopust za obisk Amerike ob priliki svetovne razstave v Chicagu. — V Lorainu. O. je umrla 62 letna Frančiška Tomšič iz Starega trga pri Rakeku. — Krasni kip enega največjih slovenskih pisateljev, Ivana Cankarja je došel te dni v Cleveland in se nahaja v varstvu Jugoslov. kluba. Kot znano, je podarila mestna občina ljubljanska dotični kip Jugoslov. v Clevelandu, da ga postavijo v svoj narodni vrt v Rockefeller parku. — V Lakeside je umrl 52 letni Jurij Zabukovec iz fare Kopač na Dolenjskem.

Drobne novice

Nemške policijske čete imajo vojaški značaj, so ugotovili gospodje na razorožitveni konferenci.

Nad 2000 komunistov so zaprli v zadnjem času na Bolgarskem.

Razgovori o medsebojnem nenapadanju se buje v kratkem prično med Malo antanto in Rusijo.

Nemške orožnike bodo zamenjali s francoskimi v Saarskem ozemlju.

Vedno bolj se širi odpor proti nasilni vladi predsednika Machade na Kubi.

Silen vihar je divjal v ameriški pokrajini Louisiani; 80 mrtvih in 1000 ranjenih.

Diplomatskih odnošajev s sovjetsko Rusijo Anglija ne bo prekinila, je izjavil v parlamentu zastopnik angleškega vojnega ministrstva.

Za ureditev železniškega prometa so dali Angleži poljski republikli dva milijona funtov posojila.

10.000 poljskih učiteljev je pričelo stavkati, ker so jim znižali plače. Korajžni so!

Več bojnih ladij je naročila Rusija v Italiji.

Nameščencev ne more plačati berlinska mestna občina.

Dva in pol milijona oseb je obiskalo milanski velesejem.

Popolnoma je prenehal izvoz češkoslovaškega lesa na Madžarsko. Vzrok: nizke cene.

Sedem otrok je povila v treh letih Francozinja Marnay: prvič in drugič dvojčke, tretjič pa trojčke.

Fond za podpiranje nemških beguncev so ustanovili v Parizu.

Kljukast hitlerjevski križ dobe tudi zastave nemške trgovske mornarice.

Schichtov

RADION

DELUJE V KOTLU
KAKOR SOLNCE NA TRATI

R.J. 6-55

Brata Mali pod ključem

Dodatno k našemu poročilu o strašnem umoru v Št. Vidu pri Stični poročamo še sledeče.

Svak umorjene žrtve Anton Mali je policiji po dolgem oklevanju priznal, da je sodeloval pri zločinu, trdi pa, da je umoril ubogo Amalijo njen mož Andrej. Andrej nasprotno taji vsako krivdo in zagotavlja, da sploh ne ve, kako se je zločin izvršil. Ko so v preiskavi konfrontirali oba brata, je Anton vzkliknil: »Andreju: »Andrej priznaj, vse nama je dokazano!« Andrej pa je mirno odgovoril: »Jaz je nisem, če si jo ti, meni nič mar!« V teku preiskave sta brata drug drugega obdoleževala. O bratu Andreju je rekel Anton: »Poznam Andreja! Bo vse zastonj. Ta se ne bo udal in priznanja iz njega ne bodo mogli izveliči.«

Da bi mogli ugotoviti vse podrobnosti zločina se je vršil na mestu zločina še enkrat ogled. Anton Mali je podrobno pokazal, kje se je nahajal in kaj je delal. Iz vsega se vidi, da sta brata skovala prav peklensko zloben načrt, po katerem sta ubogo žrtev v postelji umorila in potem skušala napraviti videz, da se je izvršil roparski napad. V nekem potoku so našli tudi nož, s katerim je bila rajna razmešarjena. Je to žepni nož Andreja Malija, ka-

terega je na begu proti Litiji vrgel v vodo Anton.

Kljub temu, da oba brata nekatera dejstva tajita, je že sedaj zbranih zoper nju toliko dokazov, da je policija že sestavila obtožbo, nakar sta prišla oba brata pred novomeško okrožno sodišče, kjer je tudi Andrej že priznal, da je sodeloval pri zločinu.

Ob tej priliki moramo še nekaj pribiti. Gotove baže slovenski tisk je o vsem tem žalostnem slučaju poročal namerno. Z neko naslado je poudarjal, da je bil mož pokojne na dan njenega pogreba pri sv. obhajilu in da je bratu Antonu pri aretaciji padel molek iz žepa, češ, poglejte, kakšne ljudi vzgaja Cerkev. Namen takega pisanja je prozoren. Ob vsaki priliki je treba švrkniti po Cerkvii, naj bo za to dana podlaga ali ne. Naši ljudje že predobro vedo, kako je treba oceniti take vrste pisanje. Dobro vedo tudi, da se vrste zločincev, roparjev, morilcev, požigalcev itd. ne rekrutirajo iz vrst onih, ki žive in delajo po naukih Cerkev, ampak iz vrst onih, ki so jim slab tisk, slabi zgledi in pohujšanje iztrgali vero iz srca. Tudi hinavec ne vzgaja Cerkev, ampak tiste okoliščine, ki ljudi naravnost silijo v hinavstvo. In tudi te okoliščine naši ljudje poznajo.

stva za varstvo živali, zahtevamo zakon, po katerem bodo lahko uživanjaželjne ženske, ki se jim noče trpetega, a vendar tako vzvišene-ga materinstva, pobijale z odpravljanjem plo-da jugoslovanska plemena kar na debelo? Kako strašna je slepota človeka!

d Davčna uprava v Lendavi v Slovenski krajini izdaja »Privremene dozvole« v srbo-srvaškem jeziku. Tam je tudi napisano: »U Donjoj Lendavi«. Slovenski jezik je državni jezik, v ustavi zajamčen. Zakaj se ga torej ne upošteva?

d Slovincem na Madžarskem so zadnje dni madžarske oblasti prepovedale prejemanje slovenskega časopisja. To je več kot nelepota, ako namreč pomislimo, da so jugoslovanske oblasti naš letos dovolile otvoritev madžarskega učiteljskega v Beogradu.

d Pričenjajo dolgi dnevi. Dne 18. maja vidi de sonce ob 4 zjutraj, zaide ob 8 zvečer, torej znaša dolžina tega dne točno 16 ur. Do kresa se bo dan podaljšal še za nadaljne pol ure. Isti položaj ko sedaj bo 19. oziroma 27. julija.

d 69.600 koles je v vsej dravski banovini, od teh okrog 10.000 v Ljubljani. Ker mora lastnik za vsako kolo plačati 35 Din za takse in drugo, bodo slovenski kolesarji zopet obremenjeni za nad 3 milijone Din, v Ljubljani pa za 350 tisoč Din.

d Trboveljski mladinski pevski zbor je odpotoval 3. maja v češkoslovaško republiko. Tam je priredil več koncertov in sicer v čeških Budjejevicah, v Piznu, Pragi, Kladnu, v Hradcu Kralovem, Olomucu, Moravski Ostrovi, Brnu, Bratislavi in na povratku še na Dunaju.

d Rumen in rdeč dež je padel pretekli teden v nekaterih krajih. Veščaki, ki so pregledali deževne kaplje, so ugovorili, da je v njih pesčen prah, najbrž iz puščave Sahare. Ta prah je dvignil vihar in so ga nato prenesli oblaki v naše kraje. Ta pojav so opazili tudi nekateri kraji ob Krki na Dolenjskem in v Ljubljani.

d Za kmetijske sbornice. »Kmetijski liste piše: Če se že ne da olivotvoriti marsikak predlog, ki smo ga obelodanili tudi v »Kmetiskem listu«, pa naj se vsaj čimprej uzakoni, ter nato nujno vzpostavi v urno delovanje kmetijske sbornice. Te ustanove so nam sicer obljubovali že vsi ti, ki danes najbolj rovarijo proti današnjemu političnemu stanju, mi pa jih zahtevamo, da brezpogojno zahtevamo danes, ko je kmetijstvo najbolj siljeno k enotnemu nastopu. Vsak kmet ve povedati, da so nas preje le zato cepili v politične stranke, da so nas lažje izžemali, današnja vlada pa naj dejanski pokaže, da se zaveda nepopisne gospodarske, politične, socialne in kulturne važnosti s strani organiziranega kmetijskega sloja. Zato naj vprav današnja vlada propadajočemu kmetijstvu nudi uspešno pomoč, — njegovim zavajalcem pa istočasno za vedno zamaši široka usta.

d Novo tovarno za izdelavo volnenih in bombažnih tkanin zgradi v Kranju trgovec g. Anton Božič.

d Povest o ostankih pasjega plemena. Bivši poslanec g. Brodar in 10 njegovih tovaršev iz Sremske Mitrovice je vložilo tožbo proti ljubljanskemu gimn. profesorju dr. J. Turku, češ, da je ta pred dijaki v šoli imenoval Brodarja in druge istočasne obojence, ostanke pasjega plemena in plačance sosedne države, ki bi jih bilo treba ustrediti v hrbet. Obravnava je bila te dni zankrat preljučena in bodo zaslišane še nekatere priče.

Iz naše prestolice

d Za pomočnika notranjega ministra je imenovan dosedanji ban Donavske banovine Dragomir Todorovič.

d Tudi sovjetski zastopnik je bil povabljen na diplomatsko večerjo, ki jo je priredil naš poslanik v Bukarešti Čolak Antič. Je to prvič, da je bil sovjetski diplomat v jugoslovanskem poslanstvu.

d Posvetovanje Male antaute bo 30. maja v Pragi.

d Framaseni. Letošnja glavna skupščina Velike lože v Jugoslaviji bo v maju v Vršču.

d Za skoraj trideset milijonov Din je znižal finančni minister proračun belgrajske občine.

d Nov zakon o hranilnicah. Trgovinsko ministrstvo je že pred meseci pripravilo zakonski načrt o hranilnicah. Načrt je bil nato izročён denarnim zavodom v izjavo. Po daljših posvetovanjih je prišlo do soglasja med slovenskimi hranilnicami in Zvezo hranilnic kralj. Jugoslavije. Zasnepniki hranilnic so izročili pristojnemu ministrtvu skupne pripombe k novemu zakonu. Minister je obljubil, da bodo zastopniki hranilnic pozvani k sodelovanju tudi pri končni ureditvi zakona.

d Povojno zadrudništvo. Po svetovni vojni je bilo v Jugoslaviji skupno ustanovljenih 1151 zadrug, prostovoljno se je razšlo 366, konkurz je napovedalo 18, izbranih pa je bilo 366 zadrug.

d Okrog 5 milijard cigaret so pokadili preteklo leto v Jugoslaviji, od teh največ »Sava« in sicer 3.652.827.000 kosov.

d Skoraj za 9 milijonov smo v letošnjem marcu več izvozili kakor uvozili.

d Pregled poslovanja Zadrudnih zvez. »Obzorce piše, da namerava kmetijsko ministrstvo v kratkem izvesti pregled poslovanja vseh Zadrudnih zvez v državi.

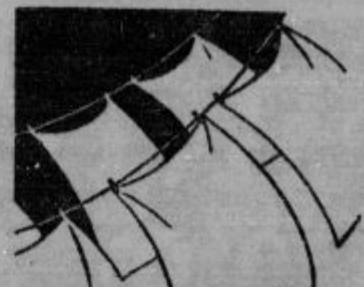
Nesreče

d Šest kmetij uničenih. Na avstrijskem ozemlju, v kotu med Radgono in Cankovo, se nahaja pet slovenskih vasi, ki so pripadle Avstriji: Dedonci, Žetinci, Peterna, Zrnkovec in Gorei. V Dedoncih je v ponedeljek zvečer dne 1. maja izbruhnil velik ogenj, ki je šestim posestnikom vpepelil imetje. Pol vasi je zgorilo. Ogenj so zaneli otroci. Sij požara je segal do Kapele in bližnjih gričev. Takoj je bilo na kraju nesreče deset požarnih bramb iz Jugoslavije in Avstrije, ki so rešile, kar se je še dalo. Šest slovenskih posestnikov na avstrijskem ozemlju trpi veliko škodo.

d Požar za požarom. Žrtev ognja so postali te dni sledeči gospodarji v Strazgojnci v občini Šikole: Stojšek Alojz, Napast Marija, Goričan Franc, Pristovnik Anton, Klasič Jožef in Hergan Šimen. — Vse je pogorelo posestniku Antonu Adlešiču v Adlešičih. — Požar je uničil vso domačijo posestniku Martinu Matvosu na Rahtelu v Gmajni pri Slovenjgradu.

d Zgorel je avto Ivana Globevnika iz Skočijana, ki je vozil koruzo iz Novega mesta.

d Nesreča ne počiva. Prst na desni roki je odtrgal stroj 23 letnemu pasarskemu pomočniku Viljemu Šlambergerju v Ljubljani. — Pri rezanju sena je v taktin roko v stroj in si jo razmesaril mladi Ivan Horvat iz Turnišča pri Ptujju. — Konj je s koplitom razbil dlan posestniku Antonu Mravljji pri Sv. Duhu nad Skofjo Loko. — Pri padcu z voza si je zlomil roko bivši oblastni poslanec Jakob Rajh iz Ljutomera. V bolnišnici so mu morali roko

Se že suši!

Vaše perilo, ki je sveže dehteče in belo kot sneg: Tako ugodno, hitro in lepo pere samo Persil! Persil je in ostané nedosegljiv! Vzemite Persil za vsako perilo ter pazite na navodilo o uporabi, ki je na zavitkih.

Persil

nad zapestjem odrezati, ker je bila zastropljena. — Ko je padel z voza, si je zlomil nogo 6 letni Ignac Starič iz Pekenka pri Vel. Loki.

d Kap je sadela da smrti pri seknanju dreves mladega moža Alojzija Petka iz Bednja pri Adlešičih.

d 20 m globoke je padla 23 letna paznikova žena Magdalena Najkusova iz Sočanja ter obležala v obupnem stanju.

d Na poti iz Konjščanice v Zagorje se je smrtno ponesrečil rudar France Kadunc iz Zagorja.

d Trčbušni legar se je pojavil v Mirni na Dolenjskem.

Novi grobovi

d V Horjulu je umrla 53 letna Franca Vrhovec. — V Konjščan je nagloma preminul grajski hišnik pri knezu Windisch-Graetzu Anton Kropej. — V Kranju je odšla v večnost Neža Zupančič roj. Dolničar, vdova po evid. nadoficijalu. — V Zagrebu je zapustil solzno dolino Herman Stadlbauer, ravnatelj združenih steklarn. — V Boki Kotorski se je smrtno ponesrečil pilot narednik Mirko Anžič iz Sներberja pri Ljubljani. — V Kranju je odšel med nebeške krilate mali Francek Šavnik. — Duisburgu na Nemškem je zapel mrtvaški zvon Francu Wiebru, ustanovitelju in predsedniku krščanske kovinarske strokovne zveze Nemčije. — V mariborski splošni bolnišnici je zapel mrtvaški zvon soprogi magistratnega uradnika Ani Verstovšek. — V Zireh je nenadoma umrl krojač A. Erznouk. — V Domžalah je pobrala smrt ženo podobarja Drag. Hrovata. — V Kostanjevici so pokopali Frančiško Kalin, Akički Jožefo in Jordan Terzijo. — Pri Sv. Joštu nad Vrhniko so položili k večnemu počitku Pavla Zaklja. — V Verneku je umrl Tone Cerar, lastnik savskega broda nasproti postaje Kresnice. — V Kamniku so pokopali 90 letnega Goltesa iz Grabna in 44 letnega kolarskega mojstra Julija Fajdiga. — V Vidmu ob Šavi so se preselili v enem tednu kar štiri farani v večnost: 80 let-

Učenci 2. letnika obrtno nadaljevalne šole ljubljanskih mesarjev na Vrtači v Ljubljani.

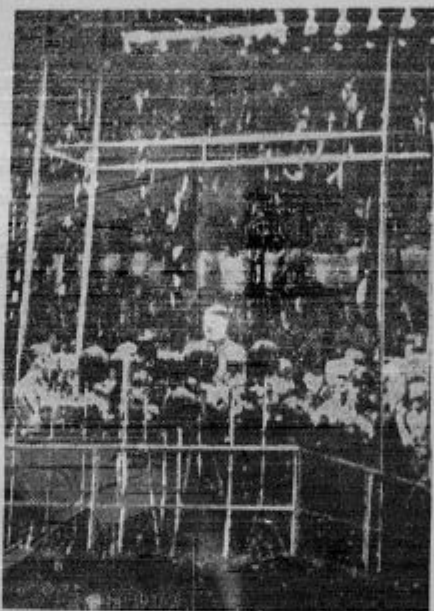
Doslednost. — V največjem dežju hoče profesor Vetrovnik, vremenski napovedovalec, oditi iz hiše brez dežnika. — Služkinja ga obupana nastavi: — Gospod profesor, vzemite vendar dežnik, saj vidite, kako dežuje! — Grem brez dežnika. — odgovori ponosno profesor. — Za danes sem napovedal krasno sončno vreme in je jasno, da radi tega ne morem z dežnikom na sprehod. Svetopisemski Golijat je bil po zatrdilu starih zgodovinarjev visok 11 čevljev.

Cerkveni pevski zbor v Lešah pri Radovljici

Železniški stroji v Italiji nosijo fašistično sekiro, v Nemčiji pa Hitlerjev kljukasti križec.

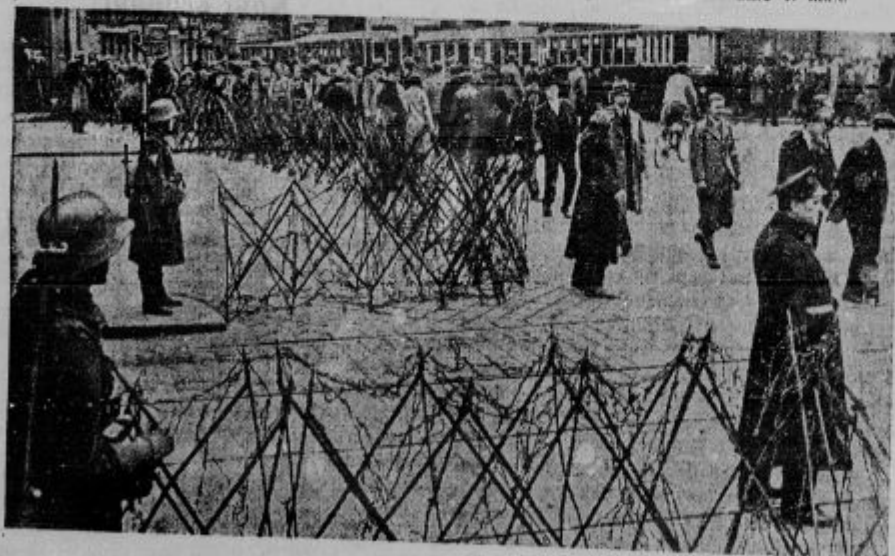
Hitlerjeva tribuna v Tempelhofu, kjer so Hitlerjevi priredili praznovanje 1. maja

Japonski general Nagaoka, ki je te dni umrl, sta 75 let. Bil je znan po svojih brkih, ki so bile najdaljši na svetu.

V zapadni Indiji nosijo ženske kot okrasek bakrene »prstane« na vratu in nogah. Tista, ki jih ima največ, velja za najbogatejšo. Včasih nosi ena samo 20 kg teh okraskov!

Kako je bilo 1. maja na Dunaju. Dollfusova vlada je prepovedala socialistične pohode za dan 1. maja. Ker se je bala, da bi ne prišlo do krvavih spopadov, je dala zasesti prvi okraj z vojsko. Nekateri deli mesta so bili popolnoma zaprti z žično ograjo, razpostavljene so bile tudi strojnice.

Ona: »Sosedovi se nikakor ne morejo odločiti, kakšna imena bi dali dvojčkoma.«
On: »To je pa kaj lahko, enemu naj bo ime Pisk, drugemu pa Vrisk.«

Tonej: »Meniš, da bodo moji sedanjí dohodki zadostovali, ako se oženim?«
Pavel (hitro): »S pametjo.«
Tonej: »Ne, s Štefelinovo Micko.«

V vsako hišo »Domoljuba«!

Čuvaj parka (dvema na klopi sedečima):
»Zdaj bom zapri vrata v park.«
On: »Prav, prav. Ves čas sem bil rad«
veden, odkod ta prepih. Le zaprite vrata.«

VINA

Za težko delo Vam z dobrim vinom postrže
Centralna vinarna v Ljubljani

Plačilni natakar opoldne, neposredno pred kosilom: »Halo, natakarice, danes se pa le lepo nafrizirajte in našminkajte.«

»Kaj pa je zopet?« je vprašala ena izmed natakaric, »ali je spet juha slaba?«

Plačilni: »Ne, danes je pečenka prismojena.«

Zahvala zavarovanju „KARITAS“

Za takojšnje izplačilo cele zavarovane vsote po smrti mojega moža se zavarovanju »KARITAS« najtopleje zahvaljujem. To je res pravo zavarovanje.

Karolina Koderman, l. r.

Breg pri Ptaju

Vedeževalka (mu ogleduje član): »Vi imate dobiti mnogo denarja.«

Mož (klaverno): »To vem sam brez vas. Jaz sem trgovec in bi le hotel vedeti, kako naj ga dobim od svojih dolžnikov.«

»Ti, Dobernik ima pa gotovo prav majhno stanovanje.«

»Po čem pa tako sodiš?«

»Ali nisi videl njegovega psa, ki je mahal z repom gori in dol, namesto sem in tja?«

PREKLIC! Podpisana preklicujeva, da govornica, katere se je razširila o gospodični Ani Rožic, posestnici, Viševk št. 25, ni resnična in kdor bi jo še vedoma razširjal, bo odgovarjal sam. Cerar Franc in Kati, posestnika, Viševk št. 23.

Za smeh

»Kakšna pa je Franca drugače?«

»I, kakšna. Sebična, opravljiva, napuhnjena, zapravljiva, zanikrna in če bi ona ne bila moja prijateljica, bi ti lahko še marsikaj čednega povedala o nji.«

*

»Mislite si kaj prav prijetnega, pa bolečin ne boste niti čutili,« je prigovarjal zobozdravnik mlademu fantu, ko mu je pričel vrtilati po zobeh. Ko sta bila gotova, ga je vprašal, na kaj je mislil, ker se je ves čas tako dobro držal.

»Mislil sem si, da mesto mene tu sedi moj mojster.«

*

On in ona sta se zopet pripravila.

»On: »O, zakaj te ni kak velik tepec in galjot zasnužil, preden sem te jaz vzela.«

Ona (mimo): »Saj me je.«

On je nekoliko osupnil. »Dobro, pa naj bi te bil še vzela.«

Ona: »Saj me je.«

*

»Ali je gospod profesor doma?« je vprašal neki gospod, ko mu je služkinja odprla.

»Ne, gospod je šel na sprehod.«

»Tako, pa vidim tu viseti njegov klobuk.«

»Saj tudi moja obleka visi spodaj na vrtu in se suši, jaz sem pa tu.«

*

Pavel: »Tonej, ali veš, zakaj ima oni le pes tako dolge noge?«

Tonej: »Ne.«

Pavel: »I, zato, da z njimi lahko doseže do tal.«

Advokat DR. JANC 160

naznanja, da se je preselil 1. maja v svojo pisarno v RIBNICO, kjer uraduje v hiši g. Ivana Bregovca.

»Vi, vi, vi me smatrate za pr. poln tepeca.«

»Ne, nikakor ne, mogoče da niste tako poln, kot sem mislil.«

Najboljši šivalni stroji in kolese

so edino ADLER-GRITZNER za domačo industrijo in obrt v vseh opravkih.

Istotako tricaški plešni stroj: DUBIED

»Vsek v vsakem lepem činu. — Niče čin.«

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA

Telefon 2913

»Vila Protnerova goščenka (za vodo).
Večletna garancija
Tudi na obrtke.«

»Vsega v Kranju. Trgovina Levčnik.«

»Moj dragi, vaša žila bije kot ura.«

»Gospod zdravnik, vi me držite za zapustno uro.«

»Pomagati si je treba znanj in leh leših leš.«

Vsakomur podamo priliko zaslužiti kdor hoče delati. Uredite si domačo plešnico, ker mi zaposlujemo vsakega. Odjemajo smo za plešnice, dobavimo prejo in izplačamo varo. Lek za plešanje, kar dokazuje mnogih zahvalnic ljudi, ki so na ta način dobili zaposlenje in zaslužek. Z našim pa em zahtevajte brezplačno pr. spakte od tvrdke: Domača plešnica Industrija Josip Tomazič, Maribor, Krehova ulica 11.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta števil. 6 (v lastni palači)

obrestuje

hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge znašajo nad 160 milijonov Din